

PROCEDURA DOPUSZCZANIA DO UŻYTKU „PRZEDSZKOLNEGO ZESTAWU PROGRAMÓW” PROGRAMÓW MINISTERIALNYCH I OPRACOWANYCH PRZEZ NAUCZYCIELI

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2009r. Nr 4, poz. 17)
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. 2004r. Nr 256, poz.2572, z późn. zm. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 458)

Zasada ogólna

„Ustawa z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw nowelizuje przepisy art. 22a ustawy o systemie oświaty w ten sposób, że wprowadza generalną zasadę dopuszczania programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania do użytku w danej szkole przez dyrektora , po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. Tak jak dotychczas nauczyciel może korzystać z gotowych programów nauczania opracowanych przez specjalistów czy oferowanych przez wydawnictwa edukacyjne, może dokonać modyfikacji takiego programu nauczania, jak również opracować samodzielnie lub we współpracy z innymi nauczycielami autorski program nauczania. Różnica polega na tym, że wybrany przez nauczyciela program nie będzie dopuszczony do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej, będzie natomiast podlegał dopuszczeniu do użytku w danej szkole przez dyrektora szkoły”.- cytat ze strony <http://www.reformaprogramowa.men.gov.pl/> - pytania i odpowiedzi

Cele procedury

- wybór programów wychowania przedszkolnego opracowanych zgodnie z przepisami prawa i zdiagnozowanymi potrzebami dzieci
- określenie zadań dyrektora, nauczycieli, rodziców,

Zakres procedury

- Zasady postępowania podczas wyboru, wdrażania i ewaluacji programów wychowania przedszkolnego

Kogo dotyczy procedura

- Do przestrzegania zawartych w procedurze reguł zobowiązani są: dyrektor, nauczyciele, rodzice.

Obowiązki, uprawnienia, odpowiedzialność

Dyrektora:

- dopuszczenie do realizacji zaproponowanego programu wychowania przedszkolnego, programu opracowanego przez innego autora (autorów) wraz z dokonanymi zmianami. Zaproponowany przez nauczyciela program wychowania przedszkolnego powinien być dostosowany do potrzeb i możliwości dziecka, dla których jest przeznaczony. Programy dopuszczone do użytku szkolnego przez MEN również dopuszcza do użytku w przedszkolu dyrektor.
- dopuszczanie do użytku w przedszkolu programu wychowania przedszkolnego na wniosek nauczyciela lub nauczycieli, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
- dopuszczone do użytku w przedszkolu programy wychowania przedszkolnego stanowią odpowiednio zestaw programów wychowania przedszkolnego -uwzględnienie w zestawie programów wychowania przedszkolnego całości odpowiednio podstawy programowej wychowania przedszkolnego
- dopuszczanie do użytku programu i nadawanie mu numeru dopuszczenia PS1- kol. nr /rok).
- dopuszczanie do użytku programów opracowanych przez nauczycieli wg potrzeb oraz dopisywanie do „Przedszkolnego Zestawu Programów”.
- podanie do publicznej wiadomości do 31 sierpnia, odpowiedniego zestawu programu wychowania przedszkolnego, który będzie obowiązywać od początku roku szkolnego.
- monitorowanie skuteczności wdrażanych w grupach programów ministerialnych i własnych nauczyciela – hospitacje, kontrola dokumentów, ankiety dla rodziców i nauczycieli.
- program wychowania przedszkolnego dyrektor może dopuścić jeżeli:
  - 1) stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej
  - 2) zawiera:

- a) szczegółowe cele kształcenia i wychowania,
- b) treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej wychowania przedszkolnego,
- c) sposoby osiągania celów kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości dzieci,
- d) metody przeprowadzania analizy gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna);

3) jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym.

-przed dopuszczeniem programu wychowania przedszkolnego do użytku dyrektor przedszkola może zasięgnąć opinii nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, posiadającego wykształcenie wyższe i kwalifikacje do pracy w przedszkolu, konsultanta lub doradcy metodycznego. Opinia zawiera w szczególności ocenę zgodności programu z podstawą programową wychowania przedszkolnego i dostosowania programu do potrzeb i możliwości dzieci, dla których jest przeznaczony.

Jak ocenić program?

Najważniejszą kwestią, którą należy sprawdzić przed dopuszczeniem programu wychowania przedszkolnego jest zgodność z podstawą programową.

Program może zawierać dodatkowe treści nauczania wykraczające poza zakres ustalony w podstawie programowej, jeśli są dobrze uzasadnione i możliwe do wprowadzenia w danych warunkach, ale przede wszystkim musi prowadzić do efektywnego nauczania wszystkiego, co zostało zapisane w podstawie. Jeśli program wykracza w jakimś zakresie poza podstawę programową, należy zwrócić uwagę, czy i na ile takie poszerzenie jest zasadne, a także możliwe do zrealizowania z dziećmi. Trzeba ocenić, czy proponowane przez nauczyciela pomysły na realizację są dobre, czy pomogą dzieciom w uzyskaniu opisanych w podstawie umiejętności i wiedzy, czy rzeczywiście służą kształceniu pożądanych postaw i realizacji założonych celów. Należy ocenić przydatność konkretnych metod.

Nauczyciel:

- dokonuje wstępnej diagnozy potrzeb, możliwości i zainteresowań dzieci.
- uwzględnia wyniki ze wstępnej diagnozy przy wyborze programów wychowania przedszkolnego oraz podręczników pomocniczych
- proponuje dyrektorowi do zatwierdzenia program wychowania przedszkolnego dostosowany do potrzeb i możliwości dzieci
- planuje proces edukacyjny, zna cel kształcenia i treści nauczania. Może się on oczywiście posilkować znanymi mu programami, ale przede wszystkim musi poznać podstawę programową, przemyśleć ją i zaplanować własny sposób realizacji
- zapoznaje rodziców z programem wychowania przedszkolnego w grupie.

-dokonuje ewaluacji wdrażanych w grupie programów na posiedzeniu rady pedagogicznej i na zebraniach grupowych z rodzicami.

-Nauczyciel może:

»opracować program samodzielnie bądź we współpracy z innymi nauczycielami;

albo

»przedstawić dyrektorowi program opracowany przez innego autora (autorów), np. może wybrać program nauczania spośród programów dostępnych na rynku, jeśli uważa, że taki właśnie program najlepiej odpowiada potrzebom jego dzieci i warunkom, w jakich pracuje;

albo

»przedstawić program opracowany przez innego autora (autorów) wraz z dokonanymi przez siebie modyfikacjami, wskazując zakres proponowanych zmian z uzasadnieniem, dlaczego je proponuje.

Opracowanie programu oznacza, że nauczyciel:

1. uszczegóławia cele zawarte w podstawie programowej i wskazuje odpowiadające im osiągnięcia ucznia; planuje jednocześnie, kiedy oczekuje się od ucznia, że będzie dysponował opisaną wiedzą, umiejętnościami i przyjmował dane postawy;
2. porządkuje zgodnie z własną koncepcją treści kształcenia, układając je w najodpowiedniejszej jego zdaniem kolejności (jak w rozkładzie materiału);
3. wybiera i proponuje formy i metody pracy z uczniami stosownie do treści, kształconych umiejętności, potrzeb i preferencji uczniów, z którymi pracuje i wreszcie własnych predyspozycji oraz warunków szkoły;
4. planuje wreszcie sposób i kryteria oceniania postępów uczniów (jak w dobrze opracowanym przedmiotowym systemie oceniania).

„Zespół zadaniowy” do spraw opiniowania programów nauczania

-dyrektor na wniosek rady pedagogicznej może powołać w przedszkolu zespół nauczycielski, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola, którego zadaniem będzie opiniowanie proponowanych przez nauczycieli programów nauczania.

Taki zespół może też analizować i oceniać, na ile wybrane programy się sprawdzają i w przyszłości podejmować decyzje oparte na własnych obserwacjach i analizach.

Dyrektor może również tworzyć grupy doradcze składające się ze specjalistów z zewnątrz. Jest to zwłaszcza istotne w kształceniu zawodowym, kiedy warto zasięgnąć opinii specjalistów z zakresu danego zawodu lub profilu.

Zespół, wspierający dyrektora w podejmowaniu decyzji, powinien też sprawdzić, czy program nie zawiera błędów rzeczowych i treści w nim zapisane (zwłaszcza te, które nie występują w podstawie programowej) są poprawne merytorycznie i zgodne z aktualną wiedzą w danej dziedzinie.

Rada Rodziców:

-może opiniować program wychowania przedszkolnego w danej grupie wiekowej, przedszkolny zestaw programów i podręczników pomocniczych.

Opis działania – ustalona kolejność

I. Przy dopuszczeniu do użytku programów ministerialnych.

1. Nauczyciel w oparciu o wcześniej zdiagnozowane potrzeby i możliwości dzieci dokonuje wyboru programu.
3. Nauczyciel na zebraniu grupowym zapoznaje rodziców z wybranym programem, spośród programów zawartych w przedszkolnym zestawie programów.

II. Przy dopuszczaniu do użytku programów własnych.

1. Nauczyciel zgłasza do dyrektora potrzebę opracowania programu własnego w danej grupie wraz z uzasadnieniem.
2. Miesiąc przed posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel składa u dyrektora napisany program wraz z pisemną opinią wydaną na jego prośbę przez nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego.
3. W terminie 14 dni od daty złożenia programu dyrektor występuje z ustną prośbą do Rady Rodziców o wydanie opinii, która w terminie 7 dni opiniuje program na piśmie.
4. Rada Pedagogiczna na posiedzeniu zapoznaje się z opinią Rady Rodziców i nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego i wydaje własną opinię pozytywną bądź negatywną.
5. Dyrektor w oparciu o przedstawione opinie na posiedzeniu rady dopuszcza do użytku w przedszkolu program własny nauczyciela, nadając mu numer dopuszczenia (numer łamany przez rok szkolny).
6. W przypadku negatywnej opinii opracowany program nie zostanie dopuszczony do użytku.

Dokumentacja procedury

W wyniku stosowania powyższej procedury powstała następująca dokumentacja:

1. Wykaz przedszkolnego zestawu programów zawierający dopuszczone do użytku w przedszkolu programy ministerialne i programy własne nauczycieli.
2. Zapisy w protokole Rady Pedagogicznej i zebrań z rodzicami.
3. Półroczna i roczna analiza pracy nauczyciela.

Ewaluacja rozwiązań proceduralnych

Ewaluacja programów dokonywana będzie na posiedzeniach Rady Pedagogicznej w miesiącu styczniu - lutym i maju - czerwcu poprzez wypełnienie „Arkusza analizy pracy nauczyciela”. Podstawowym zadaniem ewaluacji jest stwierdzenie:

- 1. Czy realizacja programów przebiega zgodnie z założeniami.*
- 2. Czy uzyskuje się przewidywane efekty, np. czy i na ile wybrany lub opracowany program zaspokaja zróżnicowane potrzeby dzieci, czy je motywuje, aktywizuje, przyczynia się do wielostronnego rozwoju.*
- 3. Czy nie należy dokonać pewnych weryfikacji i zmian.*
- 4. Czy nie należy zaprzestać wdrażania programu z uwagi na znikome efekty wychowawczo – dydaktyczne.*

Ponadto informacje o skuteczności i systematyczności wdrażanych programów będą uzyskiwane podczas hospitacji i kontroli dokumentacji pedagogicznej nauczycieli.

Tryb wprowadzania zmian do procedury

Wszelkie zmiany dotyczące procedury wprowadzane będą na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.